

Μια λησμονημένη επέτειος: Η αρχή της Ασίας

Στο 2014 πολλές

είναι οι επέτειοι μνήμης. Μεταξύ αυτών και τα εκατό χρόνια από την έναρξη του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου. Όμως είναι ξεχασμένη μια επέτειος πολύ σημαντική για τον Ελληνισμό, ιδιαίτερα το Μικρασιατικό. Πρόκειται για τα εκατό χρόνια από την έναρξη της Γενοκτονίας των Ελλήνων της Μ. Ασίας. Σημειώνεται ότι για την ανάλογη επέτειο τους τον επόμενο χρόνο οι Αρμένιοι ετοιμάζουν εκδηλώσεις σε όλες τις χώρες και στους διεθνείς Οργανισμούς...

Οι διωγμοί σε βάρος των Ελλήνων είναι Γενοκτονία, αφού υπήρξαν «ομαδικοί φόννοι και συστηματική εξάλειψη των ιδίων και των χαρακτηριστικών τους από τις πατρογονικές τους εστίες». Τη Γενοκτονία πριν από είκοσι χρόνια αναγνώρισε ομόφωνα η Βουλή των Ελλήνων, στις 24 Φεβρουαρίου 1994. Επίσης τον Δεκέμβριο του 2007 η Διεθνής Ένωση Μελετητών Γενοκτονιών αναγνώρισε τη Γενοκτονία. Στο σχετικό Ψήφισμα της αναφέρεται: » Αποφασίζεται ότι είναι πεποίθηση της Διεθνούς Ένωσης Μελετητών Γενοκτονιών, ότι η Οθωμανική εκστρατεία εναντίον των χριστιανικών μειονοτήτων της αυτοκρατορίας, μεταξύ των ετών 1914 και 1923, συνιστούν Γενοκτονία εναντίον των Αρμενίων, των Ασσυρίων, των Ποντίων και των Ελλήνων της Ανατολίας».

Η επέτειος μνήμης της έναρξης των διωγμών σε βάρος των Ελλήνων της Μικράς Ασίας είναι σημαντική γιατί τα μαρτύρια και οι διωγμοί που υπέστησαν από τους

Οθωμανούς δυνάστες τους δικαιολογούν απολύτως το όραμα του Ελ. Βενιζέλου και την απελευθέρωση των εδαφών της Ιωνίας από τον ελληνικό στρατό, το 1919, όπως προηγουμένως είχε το ίδιο συμβεί με τους υπόδουλους Έλληνες της Ηπείρου, της Μακεδονίας, των νησιών του Ανατολικού Αιγαίου και της Θράκης.

Οι Νεότουρκοι κατά την περίοδο 1914-1922 διέπραξαν προμελετημένο στυγερό έγκλημα σε βάρος των Ελλήνων της Μικράς Ασίας. Χρησιμοποίησαν όλες τις βάρβαρες και εξοντωτικές μεθόδους που αργότερα χρησιμοποίησαν οι Χίτλερ και Στάλιν. Τα χαρακτηριστικά της Γενοκτονίας των Ελλήνων και των Αρμενίων ήσαν ο ξεριζωμός, οι λεηλασίες περιουσιών, οι βιασμοί, οι βίαιοι εξισλαμισμοί, η εξάντληση σε αδιάκοπες πορείες και τα βασανιστήρια στα στρατόπεδα «εργασίας», προδρόμων των στρατοπέδων συγκέντρωσης και των γκουλάγκ.

Την αρχή των διωγμών των Ελλήνων περιγράφει με ακρίβεια ο Εθνοϊερομάρτυρας Άγιος Χρυσόστομος Σμύρνης στις μέσα στο 1914 42 Επιστολές - Εκθέσεις του προς τον Πατριάρχη της Κωνσταντινούπολης*. Στην πρώτη από αυτές, τη 12η Ιανουαρίου 1914 γράφει, μεταξύ των άλλων: » Θεωρώ καθήκον να γνωρίσω Υμίν ότι συστηματικός διωγμός ήρχισεν ασκούμενος κατά των κατοικούντων τα παράλια της Μικράς Ασίας πληθυσμών, οι εκδηλώσεις του οποίου ρίπτουσιν εις την απόγνωσιν τους περιφόβους Χριστιανούς».

Λόγω των ασκουμένων διωγμών το Οικουμενικό Πατριαρχείο, τον Μάιο του 1914, κήρυξε την Εκκλησία εν διωγμώ και διέταξε το κλείσιμο των εκκλησιών και των σχολείων. Στις 27 Μαΐου 1914 ο Άγιος Χρυσόστομος γράφει, μεταξύ των άλλων, στην επιστολή - έκθεσή του:

» Χθες εκοινοποιήθη μοι τηλεγράφημα της Υμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος αγγέλον ότι η Εκκλησία εκηρύχθη εν διωγμώ και να προβώμεν εις το κλείσιμον των εκκλησιών και των σχολών, τουθ' όπερ και αυθωρεί διέταξα...Εν γένει όμως η κατάσταση είναι εις άκρον απελπιστική εις το εσωτερικόν και εις όλα τα παράλια της Μ. Ασίας. Η επαρχία ιδία της Αυτού Σεβασμιότητος του αγίου Εφέσου εδοκιμάσθη εσχάτως καθ' υπερβολήν, καθώς ανεκοίνωσέ μοι ο ίδιος, επανελθών εκ της ανά τα περίχωρα του Αδραμυττηνού Κόλπου (περιοδείας του)...».

Στις 6 Ιουνίου 1914 ο Άγιος Μάρτυρας Μητροπολίτης Σμύρνης γράφει στον Πατριάρχη: » Οι Χριστιανοί της Μ. Ασίας, ως εκ των άχρι τούδε γενομένων, ασφαλώς πας τις συμπεραίνει θα οδηγηθώσιν ως πρόβατα εις σφαγήν, θα γυμνωθώσι και θα εκδιωχθώσιν, αν μη και σφαγώσιν, εν δεδομένη στιγμή, όταν θα σημάνη το πρόσταγμα και θα σημάνη πολλώ ταχύτερον ή όσον πας τις φαντάζεται».

Σχεδόν κάθε ημέρα του 1914 ο Άγιος Χρυσόστομος περιέγραφε στον Πατριάρχη γεγονότα από τη Γενοκτονία των Ελλήνων της Μικράς Ασίας έως την 15η Αυγούστου του ίδιου έτους, λίγες ημέρες πριν βιαίως απομακρυνθεί του ποιμνίου του και τεθεί υπό περιορισμό στην Κωνσταντινούπολη. Γράφει ανήμερα της Παναγίας: » Η κακοδαιμονία και η αθλιότης του Χριστιανικού λαού ενταύθα έφθασε εις το μη περαιτέρω. Η λεγομένη στρατολογία, πράγματι δε εξεπίτηδες επινενοημένη αφόρητος τυραννία και δουλεία, υπερηκόντισε και αυτήν την επαίσχυντον δουλείαν και τα καταναγκαστικά έργα εις τα οποία εν Αιγύπτω εδούλευεν ο παλαιός Ισραήλ. Εκάλεσαν δήθεν τους Χριστιανούς 31-45 ετών υπό τα όπλα αλλά ....τους εμάνδρισαν εντός σκοτεινών ειρκτών και εκείθεν τους εξήγαγον και ως ευτελή αγέλην τους ωδήγησαν εις τα λατομεία τα έξωθεν της Σμύρνης...και εκεί τους κατεδίκασαν εις καταναγκαστικά έργα, ως τους εσχάτους των καταδίκων και κακούργων και τοις αγγαρεύουσι να θραύωσι πέτρας».

Η πνευματική και ανθρωπιστική υποστήριξη του Αγίου προς το ποιμνίό του διακόπτεται βίαια από την ηγεσία των Νεοτούρκων. Με δάκρυα στα μάτια χιλιάδες Έλληνες και άλλοι Χριστιανοί, συγκεντρωμένοι στο προαύλιο του Ναού της Αγίας Φωτεινής παρακολουθούν τη βάρβαρη απομάκρυνσή του από τη Σμύρνη, στις 21 Αυγούστου του 1914. Στην εξορία ο Άγιος έμεινε έως τον Δεκέμβριο του 1918, όταν επανήλθε στη Σμύρνη μέσα σε κλίμα ελευθερίας και απέραντης χαράς του ποιμνίου του, χαράς που κράτησε μόνο έως το 1922...-

* Οι επιστολές του Αγίου Χρυσοστόμου Σμύρνης περιέχονται στο τρίτομο έργο που εξέδωσε το Μορφωτικό Ίδρυμα της Εθνικής Τραπέζης και έχει τίτλο » ΤΟ ΑΡΧΕΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΣΜΥΡΝΗΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ, όπως διεσώθη από τον Μητροπολίτη Αυστρίας Χρυσόστομο Τσίλερ». Ο Β' Τόμος περιέχει τις επιστολές του Αγίου των ετών 1910-1914.

Του Γιώργου Ν. Παπαθανασόπουλου

Πηγή: synodoiporia.blogspot.gr